

בס"ד

מַחְכִּים לְמוֹכִיחַ

הוכחות לוגיות
לשלושה-עשר
עיקרי האמונה
היהודית

ד"ר שגיא זקוסקי

ד"ר שגיא זקוסקי מַחֲפִּים לַמּוֹכִיחַ

עיצוב הכריכה: נריה לוי
עימוד: יואב גרוס

מסת"ב: 7-92865-965-978

© כל הזכויות שמורות

המכון התורני אור עציון, ע"ש ר' יצחק וחנה סטרולוביץ'

יב"ע הישיבה הגבוהה אור עציון

מרכז שפירא 08-8502822

www.machon.oretzion.com | machon@oretzion.com

מרכז שפירא, שבט תשפ"א

בקרו באתר האינטרנט של המחבר:

<https://www.shirhashirim.co.il>

**"זֶה הַדּוֹר, דּוֹר יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ,
מְנַמְנֵם וְלִקְוֹם מְאַחֵר.
הוּא זָקוּק לְנְבִיא וּמוֹכִיחַ
וּלְפָחוֹת - לְשִׁעוֹן מְעוֹרֵר."**

(נתן אלתרמן, "תוצרת הארץ", 1938)

**"הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת-עַמִּיתְךָ
וְלֹא-תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא"**

(ויקרא יט, יז)

הספר מוקדש לזכר ולעילוי נשמת:

רחל אסתר בת צבי

מיכאל בן רפאל

צבי בן יואל

לאה בת דב

גרציה בת יוסף

רינה בת יוסף

ת. נ. צ. ב. ה.

וכן, לרפואתה השלמה של

יפעת בת רחל אסתר

תוכן העניינים

17	1. מבוא
21	1.1 אודות הספר
27	1.2 אופן הלימוד המומלץ של הספר (דבר המחבר)
29	2. שלושה-עשר עיקרי האמונה היהודית
31	3. "אני מאמין באמונה שלמה"
32	3.1 היש אמת במשפטי אמונה אלו?
32	3.1.1 "איש באמונתו יחיה" ו"כל אחד והאמונה שלו"
34	3.1.2 "אני לא מאמין במה שאני לא רואה"
35	3.2 ה"אמונה" שבשלושה-עשר העיקרים
36	3.3 "אמונה באלוקים": שטיפת מוח דתית?
38	3.4 אמונה שאחריה האות ל'
39	3.4.1 החוב לעולם התחתון
40	3.4.2 הבעל ורעייתו
40	3.4.3 סיכום האמונה ל'
41	3.5 אמונה שאחריה האות ב'
41	3.5.1 אמונה בחפצים
41	3.5.2 אמונה בדברים מיסטיים
42	3.5.3 אמונה באדם
43	3.6 חכמה בינה ודעת
45	3.6.1 התינוק והכדור
46	3.6.2 לדעת שיש אלוקים

- 3.7 אפילו: מהיכן טעות המילה "אמונה"? 46
 3.7.1 אמונה ב"ברית החדשה" 46
 3.7.2 אמונה ב"קוראן" 49

4. האם יש בורא לעולם?

50 (חמשת העיקרים הראשונים)

- 4.1 ארבעה עקרונות של חכמה 50
 4.1.1 תכנון מעיד על מתכנן 51
 4.1.2 יצירה מעידה על יוצר 52
 4.1.3 חוק מעיד על מחוקק 53
 4.1.4 עיקביות מעידה על גורם 53
 4.2 יש בורא לעולם: בינה ומסקנה 54
 4.3 הבורא תמיד היה 56
 4.4 למדע אין הוכחת נגד 58
 4.4.1 האבא המלומד 61
 4.4.2 "הוכחות" מתחכמות לא מדעיות 62
 4.5 פרק הסיום 63

5. "לא קם נביא עוד כמשה" - רק תורת ישראל אמת!

65 (עיקרים 6, 7 ו-9)

- 5.1 להמציא את התנ"ך: מבוא (עיקר 6) 65
 5.2 מועד חתימת התנ"ך 70
 5.2.1 בירור עובדתי לאחור 71
 5.2.2 חישובי תאריכי התנ"ך 72
 5.3 האפשרויות להמצאת היהדות 76
 5.3.1 התנ"ך הופץ לפני התאריך ההתחלתי שלו 77
 5.3.2 התנ"ך הופץ במהלך פרק הזמן המתוארך בו 77
 5.3.3 התנ"ך הופץ לאחר התאריך הסופי שלו 81
 5.3.4 תובנות ביניים 84
 5.4 מעמד הר סיני: עדות מנצחת (עיקר 7) 84
 5.4.1 העם מפקפק במצוות 86
 5.4.2 "וכל העם רואים את הקולות" 87

91	5.4.3 מנגנון הגנה על אמיתות התורה
94	5.4.4 התורה עומדת במבחן הזמן
96	5.5 לנצח את משה
97	5.5.1 משה שכנע עדים להעיד עדות שקר
	5.5.2 פלוני הציג את התורה בטענה: "אבותיכם נכחו
100	במעמד הר סיני"
104	5.5.3 מחברי התורה תיאמו עדות שקר לגבי מעמד הר סיני
	5.5.4 מחברי התורה סיפרו שפעם אבותיהם נכחו
112	במעמד הר סיני
118	5.5.5 מסקנות לאחר ארבעת התסריטים
123	5.6 יסודות האמונה הנוצרית: לא ניתן להוכחה (עיקר 9)
124	5.6.1 האם ישו הוא בנו של האלוקים?
127	5.6.2 השוואת ישו למאפייני "המשיח"
136	5.6.3 ישו קם לתחייה לאחר צליבתו, האמנם!?
137	5.6.4 עוד כמה נתונים על הנצרות ועל הברית החדשה
143	5.7 יסודות האמונה המוסלמית: לא ניתן להוכחה
146	5.7.1 הקוראן מול התורה
150	5.7.2 כח הזרוע של האיסלאם
152	5.8 הר סיני בנוסח אינדיאני
	5.8.1 "אישה עגל תאו לבן"
153	(White Buffalo Calf Woman)
156	5.8.2 שימשיכו לרקוד עם זאבים

6. "כל התורה שבידינו": גם התורה

162	שבעל-פה אמת (עיקר 8)
163	6.1 מדוע צריך תורה שבעל-פה
164	6.2 חייבת להיות תורה שבעל-פה
168	6.3 מלימוד לתלמוד
169	6.4 מדרשי חז"ל: סיפורי מעשיות או אמת?
171	6.4.1 סיפורים ואגדות אודות אברהם אבינו
173	6.4.2 מדרשים בלתי הגיוניים על פרעה
175	6.4.3 סתירות במדרשים על נח
176	6.4.4 מדרשים בנצרות ובאיסלאם

178	6.5 הלכה למעשה
178	6.5.1 אשכנזים וספרדים
181	6.5.2 ההלכה ושינויים טכנולוגיים
182	6.5.3 גדרות וסייגים
184	6.6 פירושים לתורה
187	6.7 "המשכילים" האירופאיים
187	6.7.1 רפורמים
190	6.7.2 קונסרבטיבים
192	6.7.3 חילונים-ציונים
193	6.7.4 סיכום העניין

7. אם אלוקים צופה כל הדורות,

איפה הבחירה החופשית? (עיקר 10) 197

198	7.1 התורה נכתבה בדמע
199	7.2 כולם מוצפנים בתורה
200	7.3 ההבדל בין אמירה לציווי
201	7.4 שאול ומלחמת עמלק
203	7.5 קין והבל
204	7.6 הבחירה החופשית
206	7.7 הצופן התנ"כי

8. "שכר ועונש": ידיעה גמורה (עיקר 11) 208

209	8.1 המלך אחשורוש: ככה מקימים מלכות
213	8.2 משל "האב והבנים"
	8.2.1 "האב יתעלם מהבן שסידר ויעניש את הבן
214	שלא סידר"
	8.2.2 "האב יתגמל את הבן שסידר ויתעלם מהבן
215	שלא סידר"
	8.2.3 "האב יתגמל את הבן שסידר ויעניש את הבן
215	שלא סידר"

8.3	"הבורא גומל טוב לשומרי מצוותיו ומעניש לעוברי מצוותיו"	216
8.4	ניפוץ אשליות אתאיסטיות - אכן יש "עולם הבא"!	218
8.4.1	"עכשיו אתה מלאך"	220
8.4.2	שכר ועונש קראי	220
8.4.3	"סבא שומר עלינו מהשמיים מלמעלה"	221

9. נבואות אחרית הימים:

222	שני העיקרים האחרונים	
9.1	נבואות העבר	224
9.2	נבואות על הווה	225
9.3	נבואות עתידיות	227

10. סוף דבר: מבט אחר על המציאות

10.1	איפה היה אלוקים בשואה?	231
10.2	דרך ארץ קדמה לתורה	235
10.3	התורה היא אוסף סיפורים	236
10.4	למדתי תנ"ך בתיכון	237
10.5	גם החברה הדתית לא צדיקה כל-כך	238
10.6	התענוג שלי בשבת זה לרכוב על אופניים	239
10.7	אני מעדיף מישהו שהוא קודם כל בן-אדם מאשר מקיים מצוות	240
10.8	להפסיק להביא ילדים לעולם	241
10.9	אני יכול להיות מוסרי גם בלי להיות דתי	242
10.10	ברוך שלא עשני אישה - זו הדרת נשים	243
10.11	התאריך הלועזי	244
10.12	"או מַי גֵּאד, ג'יזס, נשבע לך באלוקים"	248
10.13	החרדים הרסו את היופי שביהדות	249
10.14	הדתיים האלה עושים מה שהם רוצים	250
10.15	חזרה בתשובה מול יציאה בשאלה	251
10.16	שלום עכשיו	253
10.17	המחאה החברתית	254

255	10.18	הנוצרים והפלסטינים
256	10.19	אל תראה אותי ככה, סבא שלי היה רב
257	10.20	הצדק האמתי בבג"ץ ולא בתורה
259	10.21	מחיית עמלק - אכזריות התורה
261	10.22	מזל טוב נשברה כוס
261	10.23	כפייה דתית
264	10.24	נעשה ונשמע - "איזו טיפשות"
266	10.25	תראה איך הדתי הזה מתנהג
267	10.26	הרמב"ם לא היה חילוני!
268	10.27	פרקי אבות
		10.28	לאחר כל המידע, איך אתה מתכוון להמשיך
269		לחיות את חיך?

הקדמת המחבר

שאלת מציאותו של האלוקים ואמת התורה מעסיקה רבות את החברה הישראלית. למעשה, כמעט כל שיח או ויכוח שורשם בזה. כך, למשל, הויכוחים סביב פתיחת עסקים ותחבורה ציבורית בשבת, תפילות נשים בכותל, חתונות אזרחיות וחתונות עם גויים, זכויות להט"ב, גיוס חרדים, לימודי ליבה, כשרות, דיני בג"ץ, התנחלויות והתנתקויות, זכויות האישה הפמיניסטית, חוקי הגיור, חלוקת תקציבים לישיבות או למוסדות להשכלה גבוהה, רפורמים מול אורתודוקסים, זכויות בעלי חיים, הדתה בבתי-הספר, גבולות הארץ וחלוקת ירושלים, דמוקרטיה או הלכה.

כידוע, התורה קבעה תשובות חד-משמעיות ברורות לכל הסוגיות הללו. הבעיה, שתשובותיה אלו לא תמיד מוצאות חן בעיני כל אחד והן אינן ניצבות במישור אחד עם דעותיהם האישיות של אנשים רבים. הציבור רוצה פלורליזם, ותורת ישראל היא בדיוק ההיפך מכך. ואף על פי שפלורליזם זה רעיון נחמד -

ספר זה בא להוכיח שתורת ישראל אמת לאמיתה!

אודותיי

גדלתי במשפחה חילונית. בשנת הלימודים האקדמית הראשונה שלי (תשס"ג, 2003) למדתי על היוסדות הנצרות, וכך נחשפתי לראשונה לעובדה שגם הנוצרים, כמו היהודים, מאמינים בתנ"ך. בעקבות כך, התחלתי להרהר ולבדוק אודות משמעות יהדותי. כעבור כ-12 שנים בהן חקרתי באינטנסיביות את היהדות מול הדתות האחרות ומול החילוניות והאתאיזם - חזרתי בתשובה.

מיד עם תום לימודי לידוקטורט, ראיתי לנכון, כצורך השעה ולתועלת הרבים, להעלות על הכתב את התובנות ששינו את חיי. ולמרות שחוברו ספרים ומאמרים רבים אודות נושא זה, העובדה שרבים מישראל בכל זאת אינם מודעים לכך שתורת משה אמת, זו הראייה שעדיין...

"מְחַכֵּים לְמוֹכֵיחַ"

שלמי תודה

תודה לבורא עולם על שזיכני לחבר ספר זה. ברצוני להודות לרעייתי ולילדיי, לרב יקהת רוזן ולמכון התורני "אור עציון" על האמון והתמיכה בהוצאת הספר, לרב אהרון לזר היקר על הערותיו והארותיו החשובות, לרב משה ג'אן, ללילך מליאנקר מדפוס "לי ולך", לאליעזר הרפנס, ליואב גרוס ולנריה לוי על העימוד והכריכה, ולכל אותם חכמי ישראל אשר למדתי מכתביהם ומדבריהם לאורך השנים. תודתי המיוחדת נתונה לידידי היקר, בנאור אור, אשר יזם ועודד את כתיבת הספר.

1. מבוא

"שלוש דתות / ואלוקים אחד למעלה בשמיים" - פרדוקס זה מופיע בשירה של להקת הרוק הישראלית "היהודים", "עידן האלוקים" (תשנ"ח, 1998). במבט שיטחי, נראה שאין הבדל משמעותי בין שלוש הדתות הגדולות, יהדות נצרות ואיסלאם, שכן כולן מאמינות באל אחד (מונותאיסטיות) ובספר התנ"ך. לפיכך, מתקבל הרושם כי גם ההבדלים הקיימים בין שלוש הדתות שוליים: אז המוסלמים מאמינים שבנוסף לנביאי התנ"ך גם מוחמד הוא נביא, הנוצרים מאמינים ש"המשיח" כבר הגיע לפני כאלפיים שנה, ואילו היהודים טוענים שזה לא נביא וזה לא משיח. ביג דיל! לא הבדל גדול, לכאורה.

אבל זה לא סתם ביג-דיל, אלא שזה "ביג-ביג דיל", ובין שלוש הדתות הללו הבדלים משמעותיים. על פי המסופר בספר התורה, בעוד שכל העולם העתיק היה פוליתאיסטי (עבד אלוהויות רבות) וסגד לאילים, לפולחנים ולעבודה זרה, היה עם אחד שעבד אל עליון אחד ויחיד שליט כל הארץ. אלו הם בני ישראל. החיבור העיקרי בין בני ישראל לבין אותו אל עליון (אלוקים) היה בעת "קבלת התורה", מְעַט לאחר יציאתם מארץ מצרים. המילה "תורה" נובעת מהמילה "הוראה", והיא מציינת 613 מצוות (מלשון ציווי) המגדירות כיצד על בני ישראל לחיות את חייהם, מה מותר להם ומה אסור. מצוות אלו, הן המבדילות בינם לבין יתר העמים מאז ועד היום.

המשך חייהם של בני ישראל מימי יהושע בן-נון ועד להקמת בית המקדש השני בימי עזרא ונחמיה (כ-900 שנים) מתואר בספרים שחוברו על ידי הנביאים ובכתובים, ובכך הושלם ספר התנ"ך (תורה ונביאים וכתובים). לימים, השם 'בני ישראל' דעך ואת מקומו תפס הכינוי 'יהודים', כפי שבא לידי ביטוי במאורע המפורסם האחרון שבתנ"ך,

שאחריו נבנה בית המקדש השני: "מגילת אסתר"¹. אלו הן, בקיצור רב מאוד ובתמציתיות, תולדות העם היהודי והיהדות טרם הופעתן של שתי הדתות האחרות.

כ-400 שנה לאחר מאורעות מגילת אסתר והקמת הבית השני, קם זרם חדש מתוך העם היהודי, שלימים הפך ל"דת הנוצרית". בנוסף לטענה של דת זו כי המשיח (ישו) כבר הגיע, היא יצרה טקסים משלה, שינתה וביטלה ממצוות התורה, ואפשרה לכל בני-האדם (ובעיקר לאלו שאינם יהודים) לקבל על עצמם את האמונה באלוקים, בתנ"ך ('הברית הישנה') ובספונים אודות ישו המשיח (בשורות 'הברית החדשה')². בהתאם לכך, דת זו תפסה תאוצה בעיקר בקרב עובדי האלילים ומאמיני המיתוסים והמיתולוגיות למיניהם, עד אשר קיסרות רומא הכריזה עליה כדת הרישמית של האימפריה הרומית כ-300 שנה מאוחר יותר. כחלק מתהליך היוסדותה של הנצרות, ישו הוכרז כשותף מלא של האלוקים והוצג כ"בן שלו" בדמות בשר ודם עלי אדמות. פעולה זו יצרה מעין סינתזה בין עבודת האלילים והמיתולוגיה לבין המונותאיזם, ובכך יצרה פולחן אדם כחלק מהאלוהות; מה שמכונה בפי היהדות כ"עבודה זרה בשיתוף".

כ-600 שנה לאחר תחילת הנצרות קמה הדת הגדולה השלישית, האיסלאם. לפיה, נביא ושמם מוחמד קיבל מאת המלאך גבריאל מעין 'ספר תורה' מחודש ומעודכן הנקרא "קוראן". כמו הנצרות, גם האיסלאם אינו שולל את אמיתותו של התנ"ך, אלא שהמסורת המוסלמית והקוראן מציגים מצוות חדשות ואירועים שאינם מופיעים בספר התורה. לדוגמה, הקוראן קובע כי היום השבועי המיוחד להתכנסות ולתפילות הנו יום שישי, ולא שבת; והמסורת המוסלמית מספרת כי ישמעאל הוא זה שנעקד על ידי אברהם, ולא יצחק. שני הבדלים אלו מהותיים ביותר, שכן נמצא שמי ששומר את השבת כמו

1. לדוגמה: "איש יהודי היה בשושן הבירה ושמו מרדכי"; "העמדו דברי מרדכי כפי-הגיד להם אשר-הוא יהודי"; "ויבקש המן להשמיד את-כל-היהודים אשר בכל-מלכות אחשוורוש עם מרדכי"; "וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא-יסוף מן-עם" (מגילת אסתר ב, ה; ג, ד; ג, ה; ט, כח).

2. בנוסף לבשורות, הברית החדשה מורכבת ממעשי השליחים והאגרות המתארים את הפצת הנצרות.

היהודים טועה בגדול ומפספס את קדושת יום שישי. כמו כן, אם אכן ישמעאל הוא זה שנעקד במקום יצחק, הרי שתורתם של היהודים היתה מזויפת, או שבורא עולם עשה 'פאשלה' גדולה ביותר וכל אותן אלפי שנים שיקר והיתל בעם היהודי. עם הפצת האיסלאם נעלמה כמעט כליל עבודת האלילים מרוב העולם.

אין זה מפתיע לגלות שכל אחת מהדתות טוענת שהיא "דת האמת", כלומר, שרק מאמיניה הנאמנים לה מקיימים את רצונו האמתי של בורא עולם כראוי. כדאי לציין, שגם כל אחת מהדתות מבטיחה שכר עצום למאמיניה ועונשים מפחידים לכופריה. חלקן מבטיחות לקנאיה הזכרים 72 בתולות בגן-עדן, עושר וזהב, וחלקן מבטיחות ישיבה בעולם שכולו טוב לצד ה"משיח". אם נמנה לצד שלוש הדתות האלו גם אמונות וכתות אחרות (כדוגמת ה"בודאיזם" וה"הינדואיזם" בהודו ודומיהן), וכן את עמדת האתאיסטיים (אלו שאינם מאמינים בכלום), הרי שאנו כבעיה חמורה. **למי להאמין, לאלו או לאלו?**

עלינו להבין, לא יכול להיות שכולם צודקים ולא יכול להיות שכולם דוברי אמת, שהרי הם סותרים אלו את אלו. לא יתכן שהאתאיסטיים טוענים שאין שום בורא לעולם בזמן שהחרדים בבני-ברק טוענים בדיוק את ההיפך המוחלט: לא רק שיש בורא לעולם אלא שהוא גם נתן תורה עם מצוות מחייבות. קורא יקר, **יכולה להיות רק אמת עובדתית אחת: או שיש בורא לעולם או שאין בורא לעולם!** או זה - או זה, נקודה. או שהאתאיסטיים צודקים או שהצדק עם הדתות.

מכאן, שגם הפתגם הנפוץ "כל אחד והאמת שלו" מוטעה לחלוטין וסותר את עצמו, שכן אמת אבסולוטית יכולה להיות רק אחת ויחידה, ואם מעורב בה כל אחד עם ההשקפה שלו, הרי שזו כבר סובייקטיביות ולא האמת לאמיתה.

ברור, שאין שום אדם בעולם המוכן להיות פתי המאמין בכל דבר. כל אדם שואף להיות משכיל ומלומד ככל הניתן ואף אחד לא רוצה להיחשב בור וְעַם הארץ. לכן, **חובה על כל אדם (וגם עליך) לחקור היטב היטב את האמת לאמיתה!** מדוע? מאחר שאם האתאיסטיים צודקים ואתה בין הפתאים המאמינים באחת מהדתות (מונותאיסטיות או פוליתאיסטיות), הרי שאתה מבזבז את זמנך בכל מיני תפילות שלא

עוזרות, אמונות טפלות, חגים וטקסים חסרי משמעות, תקוות שווא, וכולי. כמו כן, שלוש הדתות הגדולות גם אוסרות כל מיני דברי "תועבה" לדבריהם, כיחסים הומוסקסואליים והשתתפות במצעדי גאווה, שאין שום סיבה לאסור אותם.

יתרה מזו, אם אתה יהודי שומר תורה ומצוות, הרי שאסורים עליך כל מיני עינוגים נוספים ללא כל סיבה, כמו לא לנסוע לים בשבת, לא לאכול חזיר, לא לאכול בשר וחלב ביחד, לצום ביום כיפור, ועוד ועוד. לא רק בפרהסיא חלים האיסורים הללו אלא גם בסתר, בין לבין עצמך, שכן אי אפשר לחמוק מעיניו של האלוקים.

אם האתאיסטיים צודקים ואלוקים אינו קיים, אזי גם אין מי שמשגיח על מעשיך ולא תאלץ לתת דין וחשבון בפני אף אחד. היש מצב אידאלי יותר מזה? תוכל לחיות את חיך כפי שאתה באמת רוצה ותוכל לעשות מה שבראש שלך. מכאן, שהלוואי והאתאיסטיים תתגלה כאמת.

אך מה אם האמת איננה כזו ויתברר שהאתאיזם הוא שקר? כלומר, נניח שאתה אתאיסט (או אפילו פחות מזה, רק חילוני רגיל ולא קיצוני), ויוכח לך שאכן יש בורא לעולם ושיש לו דרישות ממך בעולם הזה, התוכל להתעלם ולהישאר בשלך?

רגע, אל תיבהל, הרי מי אמר שבורא עולם הוא דווקא אותו ה"אלוקים" שהתנ"ך מדבר עליו? אולי כל הסיפורים אודות האלוקים הזה הנם המצאות, מניפולציות, דמיונות שווא או טעות? יתכן מאוד שעדיין לא גילו את ה'דבר האמתי' ואת ה'דת האמתית'. אולי בורא עולם הוא איזה משהו אחר, גורל או סוג של כח עליון?

ידידי, עליך לבחון היטב את הפרטים של כל אחת מהדתות בכדי לדעת את האמת, רק לטובתך! אולי בכל זאת אחת מהן היא כן "דת האמת" האחת והיחידה? ומה תאמר אם יוכח לך שדווקא "דת האמת" הזו היא לא אחרת מאשר היהדות? התתן לְהַמְשֵׁךְ חיך להתבזבז על הדרך השגויה בה הלכת עד כה? התוכל לומר לבורא עולם: 'לא ידעת? לא שמעת? לא האמנתי? לא בדקתי?'. ידידי היקר, התעורר עכשיו! כל האחריות על חיך חלה אך ורק עליך. אחרי הכל, היחידי שצריך להיות משוכנע לחלוטין שהוא אינו מבזבז את כל חייו לריק – הוא אתה!

ועל פי הדברים האלה, מובן שהגישה הפלורליסטית מוליכה שולל את הציבור, שהרי היא מתירה לכל אדם לבחור בכל אורח-חיים שהוא, מבלי להתחשב בכך שהוא עלול לפספס את כל חייו אם לא יבחר באמת האבסולוטית!

1.1 אודות הספר

את חקר האמת ניתן לתקוף מהיבטים שונים, הן פילוסופיים, והן מדעיים וארכאולוגיים. הבעיה, שברוב המקרים החוקר מציג את הפרשנות האישית שלו ואת ההשערות שלו כעובדה מדעית, ולא כתאוריה כפי שהיא באמת. מתקבלים מחקרים רבים שאינם אובייקטיביים ומציגים רק את אותן התוצאות שהחוקר כיוון אליהן מלכתחילה, בעיקר בכדי להצדיק את אורח חייו. רוב הפילוסופיות בענייני הדת אינן משכנעות כלל, תחומי מדע רבים לא הוכחו עדיין כנכונים, והארכאולוגיה מלאה בממצאים שונים הסותרים אלו את אלו. בהתאם לפרשנות הארכאולוג.

ולמעשה, לארכאולוגיה אין וגם לא תהיה לעולם יכולת לאשר או לשלול שום דת, לא משנה כמה ממצאים יהיו בידיה! זאת, מאחר שלעולם לא תִּמְצָא אף עדות ארכאולוגית שתוכל לאמת או לשלול אם מלאך נגלה למוחמד, או אם ישו נולד מאישה בתולה, או אם משה או אחד משאר נביאי התנ"ך דיבר עם בורא עולם - וזה עיקר הדת. במילים אחרות, גם אם הארכאולוגיה תביא ראיות לכל מהלך חייו של מוחמד או של ישו, אין זה אומר שהאחד בהכרח נביא או שהשני משיח. וגם אם תמצאנה ראיות לכל יציאת מצרים ולנדידת בני ישראל 40 שנה במדבר, עדיין, מי אמר שהתורה אלוקית? ולכן, כל מי ששם מבטחו על הארכאולוגיה, פשוט שהוא מבזבז את זמנו.

אפילו כשהארכאולוג, ג'יימס טייבור, טען שהקבר בן האלפיים שנמצא בתלפיות הוא קיברו של ישו, ומכאן מוכח שהוא לא קם לתחייה - רבים חלקו עליו. ואם נזכיר גם את החרם האקדמי נגד עמנואל וליקובסקי על שטען כי הפער הקיים בין תאריכי התנ"ך לתארוכי המדע נובע מפענוח שגוי של שושלת האימפריה המצרית של עמיתו למקצוע, הרי שהארכאולוגיה בעייתית מאוד!

כאמור לעיל, השאיפה והרצון של כל אדם להוכיח שהאתאיזם הוא האמת, מאחר שהוכחה זו תשחרר אותו מכל מחויבות דתית שהיא. אף אדם לא רוצה להרגיש כבול לאיזה אל שבוחן אותו על כל צעד ושעל, או שכופים עליו כפיות דתיות למיניהן. לראייה, הרחוב הישראלי גדוש במשפטים חילוניים המוכיחים את הכמיהה אחר עדויות לאתאיזם, כדוגמת: 'אני לא מאמין במה שאני לא רואה', 'אם יש אלוקים אז שיעשה לי עכשיו נס', וכן המשפט הנדוש: 'כיוון שהיתה שואה סימן שאין אלוקים'. מה לעשות, אבל כל המשפטים האלו הנם משפטי הבל שאינם מהווים ראייה בשום פורמט מחקרי כלשהו, ופשוט שאלו לא הוכחות לכך שאין אלוקים!

מה גם, שלאתאיזם יתרון נוסף, כפי שמציגים חכמי הפילוסופיה, בכך שיש בו איזשהו פוטנציאל לשלום כלל עולמי, שכן העולם מלא באינספור קורבנות של מלחמות דת. משוואתם פשוטה: העדר דתות = העדר מלחמות דת. רעיון זה טוב ויפה, אלא שפילוסופים אלו מניחים מראש שלא ניתן להוכיח את אמיתותה של אף דת, שהלא אם תִּמְצָא דת אחת אמתית כל הפילוסופיה הזאת נופלת.³

ישנם שני מניעים עיקריים למלחמות דת: האחד – הרצון להשליט דת אחת על פני האחרת, והשני – תפיסת מאמיני הדת שעל ידי הריגת מתנגדיה הם מקיימים את רצון האלוה שלהם. אין כמו העם היהודי שחוה על בשרו מלחמות רבות כאלו. הבעיה, שפילוסופים אלו אינם לוקחים בחשבון שלא חסרות סיבות אחרות למלחמות בין עמים...

מאחר שרוב התאוריות המדעיות והפילוסופיות לוקות בחסר, אי אפשר להסתמך עליהן כלל. על כן, ספר זה נצמד רק לעובדות חד משמעיות ברורות ומנסה מתוכן להבין את המציאות בדרך לוגית פשוטה.

3. ר' למשל Adam Lee, "If peace on earth is our goal, atheism might be the means to that end" <https://www.theguardian.com/commentisfree/2015/jan/06/peace-on-earth-atheism> (נבדק בתאריך י"ח תמוז תשע"ז, 12.07.2017).

הרצון הטבעי להוכיח כי האתאיזם הוא האמת מותנה תחילה בשלילת קיומן של הדתות. זאת, מאחר שהדתות טוענות שהאמת והצדק איתן, וגם רגע היוסדותן מצוין בנקודת זמן היסטורית ברורה. כך, שיותר קל לנסות לשלול את ה'יש' מאשר להוכיח את ה'אין'. כמובן, ששלילה זו יש לעשות בדרך מושכלת ולא אינטואיטיבית. במילים אחרות, אי אפשר לשלול דת כזו או אחרת רק על פי מה שנראה בעינים שלנו או מרגיש מתוך העולם הפנימי שלנו, כפי המשפטים החילוניים שהוצגו קודם לכן.

בספר זה נתמקד בשלוש הדתות המונותאיסטיות הגדולות, יהדות נצרות ואיסלאם, ורק אם לא נצליח לאמת אף אחת מהן נבדוק גם דתות אחרות. שהרי אימות אחת מדתות אלו שולל לגמרי את האתאיזם ואת הדתות והכתות האחרות. מכיוון שאנו בוחנים עובדות בלבד, עלינו להשוות בין הכתוב בספרים המבדילים בין דת לדת לבין תהליך היוסדותן. לשם כך, נכריז על שתי עובדות ראשוניות:

1. **קיימות שלוש דתות מונותאיסטיות גדולות**, יהדות נצרות ואיסלאם, כעובדה גמורה – על זה אי אפשר להתווכח! בעולם חיים מיליארדים של אנשים המספרים שהם נוצרים, מיליארדים המספרים שהם מוסלמים, וכמה מיליונים האומרים שהם יהודים.
2. **לכל דת יש ספר ייחודי משלה**: לאיסלאם יש את הקוראן, לנצרות יש את הברית החדשה, וליהדות יש את התורה ומצוותיה. גם אלו עובדות בשטח.

ישנה טענה שכיחה הנשמעת בקרב אלו המתנגדים לדתות הבאה לגמד מראש את רמת האמינות של הכתוב בספרי הדתות (עובדה מספר 2), ולפיה: 'הם אינם מאמינים לְסִפְרֵימ'.

אך **זוהי כמובן טענה לא רצינית**, שהרי כל הידע שיש לאותם האנשים בתחומים האחרים נלמד מתוך ספרים שהם קראו, ולא מתוך ניסויים שהם ביצעו בפועל. מכאן, שאנשים אלו כן מאמינים לכתוב בספרים, אך רק לאלו התואמים את גישתם.

למעשה, ישנם שני מרכיבים החייבים להתקיים ב'דת אמת', ואלו

הם:

- **יסוד אמונה בלתי מעורער:** חוסר יכולת מצד הכופרים בדת להציג אפשרויות השוללות או מפקפקות ביסוד האמונה שעליו היא מבוססת;
 - **מעשים בפועל:** ביצוע מעשים בפועל על ידי מאמיני הדת כאות זיכרון ליסוד האמונה שלה (כמצוות, חגים וטקסים).
- בהתאם לכך, עלינו לעמת את **נקודת יסוד האמונה** שכל דת מבוססת עליה עם הכתוב בספרים ועם הווצרותם של המאמינים, באופן הבא:
- **איסלאם:** האם ניתן להוכיח שמוחמד הוא אכן נביא ושפסוקי הקוראן ניתנו לו מאת המלאך גבריאל?
 - **נצרות:** האם ניתן להוכיח שישו הוא אכן המשיח, בנו של האלוקים ושותפו המלא, ושהוא קם לתחייה לאחר צליבתו?
 - **יהדות:** האם ניתן להוכיח שהתורה ומצוותיה ניתנו מאת האלוקים בעצמו לבני ישראל והן אינן זיוף של אדם זה או אחר?
- מאחר ואלו הן נקודות יסוד האמונה של כל אחת מהדתות, הרי ששלילתן תשלול אוטומטית את כל שאר הדברים המובאים באותם הספרים. אין זה אומר, כמובן, שכל הדברים האחרים הכתובים באותו ספר דת הם שקר מוחלט, אבל לעולם לא נוכל לדעת מה שם אמת ומה שקר כשיסוד האמונה העיקרי פגום. יש להבין, כשם שיסודות בניין לא יציבים גורמים לכל הבניין לקרוס כליל, כך גם חוסר היכולת להוכיח את יסודות הדת גורם לכך שכל הדת קורסת.

מנגד, אם יוכח שאחת מנקודות יסוד אלו נכונה הרי שבהכרח כל שאר הדברים הכתובים בספר של אותה הדת הנם אמת לאמתיה. זאת, מאחר שיסודות אלו הופכים את ספר הדת באופן אוטומטי לדברי אלוקים חיים. לפיכך, אם נקודת האיסלאם תוכח כאמתית ושפסוקי ספר הקוראן אכן ניתנו על ידי המלאך גבריאל, הנוכל להתווכח עם דברי המלאך שליחו של בורא עולם? קל וחומר, אם נקודת היהדות תוכח כאמתית, ובורא עולם בכבודו ובעצמו הוא זה שנתן לעם היהודי

את התורה ומצוותיה, איזה כסיל יעז לפתוח את פיו כנגדה? ואם נקודת הנצרות תוכח כאמתית, הרי שעלינו לקבל את כל מעשיו ודיבוריו של אותו ישו המשיח כאקסיומה.

השילוב בין נקודת יסוד אמונת הדת לבין המעשים בפועל הנעשים לזכרה מהותי בכל אחת מהדתות. מצוות רבות ביהדות הן זכר לכך שאלוקים נתן לבני ישראל את התורה בצאתם ממצרים. טקסים רבים בנצרות נעשים כזכר למהלך חייו של ישו המשיח, וחגים רבים באיסלאם נחגגים כזכר להתגלות הקוראן למוחמד. לכן, שלילת נקודת היסוד תבטל לחלוטין גם את משמעות המעשים בפועל.

למעשה, שילוב בין 'נקודת יסוד' ל'מעשים בפועל' נכון לכל אירוע היסטורי. למשל, עם ישראל קבע את ימי י"ב בחשון מדי שנה כימי אבל-לאומי, כזכרון לתאריך בו נרצח ראש הממשלה יצחק רבין. כך, הרצח מהווה את נקודת היסוד, וימי האבל הם המעשים בפועל. על כן, מי שיעז לטעון שימי האבל הלאומי הנם המצאה יצטרך להוכיח שרבין לא נרצח.

כדאי לשים לב, ששלוש הדתות מציגות את האלוקים כחכמה אדירה שאין כמותה. על כן, מצופה מחכמה אלוקית גדולה מכל בשר ודם שתדאג להגן על דתה מפני מלעיגים עתידיים, בדיוק כפי שכל פזמונאי פשוט דואג להגן על זכויות שיריו באגודה לזכויות יוצרים על מנת שאיש לא יוכל לטעון שלא הוא חיבר אותו, וכשם שכמעט כל אדם מחבר צוואה בכדי שאיש לא יוכל לסתור את רצונו לאחר מותו.

לפי זה, לא מתקבל על הדעת לחשוב שאלוה חכם שכזה יקים את הדת שלו באופן שבו כל הדיוט יוכל לשלול אותה או לפקפק בה. ברור, שאם אלוקים באמת מעורב באחת מדתות אלו הוא בוודאי דאג לכך שאת נקודת יסוד אמונת הדת לא ניתן יהיה להפריך, והיא לא תקום ותיפול בגלל תאוריה מדעית זו או אחרת. מובן, שהוא גם לא יבסס אותה על רגשות סובייקטיביים הקיימים רק אצל אנשים מסוימים. ולכן, **רק בחינת יסודות אמונה אלו היא המפתח למציאת התשובה האם קיימת דת אמת!**

בנוסף למונח "סוד האמונה" (המהווה את בסיס הדת כמוזכר לעיל) ישנם גם "עיקרי האמונה", שהם פירוט העקרונות הראשיים של הדת. לפיכך, פרקי ספר זה נצמדים ל"שלושה-עשר עיקרי האמונה היהודית" המבוססים על פי דברי הרמב"ם (ר' פרק 2). הבחירה לבחון את שלוש הדתות על פי עיקרי האמונה היהודית דווקא (ולא על פי עיקרי האמונה הנוצרית או המוסלמית) נובעת מחמשת השיקולים הבאים:

1. **הדת היהודית היא הקודמת ברצף ההיסטורי לשתי הדתות האחרות**, מה שהופך אותה לדת המונותאיסטית הראשונה.
2. **הנצרות והאיסלאם מבססות עצמן על התנ"ך ועל הדת היהודית, ואינן מתכחשות אליהם**. לפיכך, אם יתברר שהדת היהודית (וכן התנ"ך) הנם שקר מוחלט, הרי שבאופן אוטומטי גם הנצרות והאיסלאם שיקריות.
3. **הנצרות והאיסלאם מציעות מעין "גרסת המשך" מתקדמת של היהדות**, ולכן יש להשוות את טענותיהן אליה. אם אחת משתי דתות אלו תתברר כדת האמתית, הרי שבהכרח גם היהדות והתנ"ך אמתיים, אלא שהם לא האמת כולה רק חלק ממנה. כלומר, התנ"ך ביחד עם "גרסת המשך" (הברית החדשה או הקוראן) מהווים את דת האמת המלאה.
4. **חמשת עיקרי האמונה הראשונים של היהדות אינם עוסקים ספציפית ביהדות** אלא בשאלה הכללית אודות מציאותו של בורא לעולם. למעשה, היהדות טוענת כי כל אדם פשוט יכול להבין שיש בורא לעולם רק על סמך התבוננות בבריאה. שיטה זו תואמת לחלוטין לגישת ספר זה, הבוחן עובדות חד משמעיות מציאותיות בדרך לוגית פשוטה שכל אדם יכול להבין אותן.
5. **נראה, כי מבין כל הדתות, העם היהודי הוא התופעה המרתקת ביותר**, שכן הוא הקטן שבעמים והנרדף מבין כולם, ועם זאת שורד עד היום. בנוסף, לאורך ההיסטוריה חיו בקירבו גאונים וחכמים ההפליא, ובוודאי שיש מה ללמוד מכל אחד מהם. כמו כן, למרות היותו מועט ומדינתו מזערית כל-כך על הגלובוס, נראה שהוא מכיל את הספקטרום הרב ביותר של מגזרים: דתי, חילוני, חרדי-לאומי, דתי-לאומי, ציוני-דתי, ימני, שמאלני, מסורתי, יהודי-אתאיסט, רפורמי, קונסרבטיבי,

אורתודוקסי, אגנוסטיקן, אשכנזי, ספרדי, חב"דניק, חסיד גור, חסיד ברסלב, אדמו"ר א', אדמו"ר ב', מקובל, מתנחל, שומר מסורת, יוצא בשאלה, חוזר בתשובה, דתל"ש, דתי-קיצוני, משתטח על קיברי צדיקים, שומרוני, קראי, יהודי-משיחי, עוכר ישראל, נשות הכותל, כיפה סגורה, דתי לייט, ועוד היד נטויה. התקווה, שעם סיום ספר זה כל אחד יוכל להבין ולהיווכח אלו מהמגזרים לגיטמיים ואלו לא!

1.2 אופן הלימוד המומלץ של הספר (דבר המחבר)

ברור, שהספקטרום הרחב של מגזרים בחברה היהודית לא החל מיד עם היווסדות הדת. אלא, במהלך אלפי השנים חלו שינויים ותמורות היסטוריים אשר הולידו חלק גדול מהמגזרים הללו. למרביתם אין שום קשר עם היהדות המקורית הראשונית והם נבעו מהשפעה ישירה של הנצרות והאיסלאם.

כחלק מהניסיון להבין את האמת, ספר זה שולל את הזרמים שמקורם בטעות הבנתית יסודית (שלא לומר 'הטעיה מכוונת') של מייסדיהם. חשוב לזכור, לקלקל אפשר בקלות ובמהירות, אבל לתקן לוקח זמן. לכן, ספר זה אינו מתפשר ונכנס לעומק ההוכחות של הדתות, בין היתר, כדי לתקן את כל האיוולות שנעשו ליהדות המקורית. המלצת המחבר, ללמוד כל פרק בנחת ובאיטיות מבלי לדלג, להרהר אחר הדברים, ולא לנסות לסיים את כל הספר ביום אחד. כמו כן, מומלץ לקרוא אותו יותר מפעם אחת.

פרקי הספר בוחנים תחילה את משמעות המילה "אמונה" (פרק 3). זאת, מאחר שכל אחד מעיקרי הרמב"ם מתחיל במשפט "אני מאמין באמונה שלמה" (ר' פרק 2).

אחר כך, הספר דן בשאלת מציאותו של בורא עולם בהתאם לטענת היהדות שכל אדם יכול להבין שיש בורא לעולם מתוך התבוננות בבריאה (פרק 4). חשוב לדעת שפרק זה אינו בא לאמת איזו

דת מהדתות, שכן זוהי רק תובנה ראשונית לכך שיש בורא לעולם. כמובן, שתובנה זו לא מקנה לאף אדם או דת את הידיעה מי הוא או את הבעלות עליו.

הפרק החמישי (5) מהווה את לב הספר ומתמודד עם נקודות היסוד של כל אחת משלוש הדתות. תחילה, מתקיים דיון אודות מועד חיבורו של התנ"ך על ציר הזמן ההיסטורי, ולאחר מכן הפרק מתמודד עם יסוד האמונה של היהדות. לקראת סוף הפרק, נבחנים יסודות האמונה הנוצרית והמוסלמית כנגד יסוד האמונה היהודית, והמסקנה הסופית היא שלא ניתן להפריך את היהדות, ושרק היא דת האמת.

בעקבות כך, הפרק השישי (6) מוכיח כיצד התורה שבעל-פה, זו המסבירה את המצוות, מחויבת המציאות. על כן, הפרק שולל את קיומם של זרמים אחרים ביהדות אשר אינם עומדים בקנה אחד עם יסודה ועם התורה שבעל-פה.

הפרק השביעי (7) דן בשאלת הבחירה החופשית של האדם, והפרק שאחריו (8) עוסק בשכר ובעונש עבור שמירת המצוות או כפירה בהן. מתוך דיון זה, מוכח גם כי המושג "העולם הבא", זה שאחרי המוות, וודאי לחלוטין.

הפרק התשיעי (9) עוסק בנבואות תנ"כיות עתידיות אודות ביאת המשיח ותחית המתים, והפרק האחרון (10) מוקדש לניפוץ כמה משפטים חילוניים פופולריים אשר אבד עליהם הכלת.